

Kesäpäivä

On jotain yliluonnollista tällaisessa kesäpäivässä kuin tämäkin! Tuntuu siltä kuin koko maailma olisi pysähtynyt ikuisessa akselinsa kiertämisessä. Aurinko on kuin nautunut paikalleen ja paahtaa nyt saharmaisella voimalla maahan, joka ei tunnu yrittävänkään kiemurtelemalla paeta sen vaikutuskehästä. Jollei Oulun horisontti olisi määrännyt kesäpäivän tasausta jo aikapäiviä siten tapahtuneeksi tosiasiaksi olisin kuvitellut sen tällaiseksi hievahtamattoman hiljaiseksi päiväksi.

Kun aamulla heräät on meri tyven niin kauas kuin silmäsi kantaa ja se kantaa tällä kohtaa kauas ohi ulkoisten saarten, niin kauas, tekisi mieleni väittää, ettei taivaanrantaakaan näy! Ainakin se yhtyy tuolla etäällä niin täydellisesti meren ääreen, että sen rajan voi määrätä vain pumpulinvalkean pilvenhattaran noustessa taivaalle, voi päätellä vain siitä kun tuo hattara heijastaa kuvansa ulapan pintaan.

Koko päivänä lahdenpinta tuskin värähtääkään, ei rantamillakaan pienoista tuulenvirettä. Keskipäivällä näet kuvasi laiturin päästä yhtä selvänä kuin aamuvarhaissakin. Pohjahiekka kuultaa syväjuovaisena matalan vesikerroksen läpi, satainen parvi rantakaloja pyrähtää sillalle astuessani tiehensä synnyttäen hetkeksi pientä virettä vedenpinnassa, mutta palaa kohta äänettömästi uiskennellen takaisin äskeiselle päivänpaistuspaikealleen. Siitä vedenkalvosta katsoo sinua tarkkaavaisesti tutunnäköinen mies, jonka piirteet eroivat selvempinä kuin parhaimmassakaan taidevalokuvassa. Rantakalat vain vähän väliä uiskentelevat kuvasi yli, kevyesti pyrstöään heilauttaen, tuskin virettäkään veteen synnyttäen.

Kaupunki piirtyy itäistä sinitaivasta vasten kirkkaampana kuin heilempänä heinäkuun sunnuntaina — luonnon Pyhä kait nyt onkin! Sen tehtaat, tornit, piiput ja kirkko tuntuvat olevan lähempänä kuin ennen ja päivän hiirenhiljaisuuden rikkoo vain hetkittäin tuon terävän silhue-

tin takaa kantautuva ääni, selvänä kuin omasta pihasta, vaikka tavallisen päivän touhussa kuulumattomiin jäävä. Ja kuitenkin — kaupunki tuntuu olevan äärettömän kaukana, niin kaukana, että sen näkeminen on minulle vain kuin tutun mielikuvan nousu alitajunnan kynnyksen yli raukeaan tietoisuuteen. Se ei kuulu nyt minuun . . .

Koko edessäoleva maisema on kuin ennenvanhaan äänettömän filmin aikoina kaunis maisemanäky valkokankaalla!

Koko taivas on sininen ja siinä leijaa nyt lähempänä kuin monesti ennen suuri valkea pilvi, kuin lumivuori, joka nousee kohta lahdentakaisen metsän reunasta ja kuvastuu veden siniseen pintaan heti samaisen metsänreunan alla. Siitä se ulottuu samanlaisena valtavana ja päättää huihmaavana vuorena aina tähän samaiseen rantaan, jolla minä seison Luojan luomakuntaa ihmettelemässä. Ja minusta tuntuu kuin seisaisin jossain hyvin korkealla ja katselisin alas eikä kuitenkaan seiso miehenkorkuisen rantatörmän reunalla. Ei ole syyttä joku nurkkapatriootti verrannut tämän lahtemme väriä Välimeren sinneen . . . Näen ne mielessäni rinnakkain, näkökuva synnyttää tutun mielikuvan.

Omituisinta tässä kaikessa on tämä ihmeellinen hiljaisuus, ohi on käen kukunta-aika, ohi lintujen iloinen viserrys, mutta kesä — se on vielä jäljellä! Ken siitä vain joutaisi nauttimaan! Tätä kirjoittaessani paistaa päivä kuumana sisään eteläpuoleisesta ikkunasta, nuo kaikki päivän kuvat ovat takananapäin, pohjoispuolella, enkä enää olisi oikeutettu antautumaan niitten valtaan, mutta luomispakkonsa se on pakinoitsijallakin ja siksi veti konepuoleensa vastustamattomasti. — Vaikka kuinka kuuntelisin en eroita mitään häiritseviä ääniä — vain silloin tällöin ärähtää jossain moottori, mutta hiljenee sekin kohta kuin ujos-tellen, kolahtaa jossain tukki pinoonsa, mutta varovaisesti sekin kuin sunnuntain rikkoja.

Hiljaa . . . Luojan luomakunta lepää!

Kesälässä ihmetellen